

VÝCHOZÍ TEXT K ÚLOHÁM 8–13

Portugalské souostroví Azory, ležící v Atlantském oceánu přibližně 1 500 km od Lisabonu, se skládá z devíti obydlených ostrovů. Největší z nich, ostrov São Miguel, byl až do začátku 21. století jediným místem v Evropě, kde se pěstoval a zpracovával čaj. Azorské čajovníkové plantáže jsou unikátní: čaj se zde pěstuje už ve výšce 150 metrů nad mořem, jde tedy o nejnižší položené plantáže na světě.

Lidé z těchto ostrovů na své půdě od pradávna pěstovali pomeranče. Když ale počátkem 19. století pomerančovníky zničila zhoubná plíseň, azorští zemědělci přišli o hlavní zdroj obživy. Hledali tedy novou plodinu vhodnou k pěstování, kterou by také mohli vyvážet. Skutečnost, že **vedle** ananasu a maracuji nakonec vsadili i na čajovník, má na svědomí Jacinto Leite, někdejší voják brazilské armády. Na svůj rodný ostrov São Miguel totiž přivezl z Rio de Janeira sazenice čajovníku.

V úrodné půdě a stabilním klimatu se plodině **záhy** začalo dařit. Z první sklizně čaje byly dva vzorky, konkrétně 8 kg černého a 10 kg zeleného čaje, poslány do Anglie na odborné analýzy. Díky své **nesporné** kvalitě oba dostaly vynikající posudky. Cesta na evropské trhy se rázem otevřela a na Azorách nastaly lepší časy. Už v roce 1850 se čajovníkové plantáže rozprostíraly na 300 hektarech půdy a tamější manufaktury ročně vyprodukovaly 250 tun čaje.

Čilý obchod se zahraničím ale narušila **první** světová válka, *****. Důsledkem tohoto trendu, pokračujícího i po válce, byly ztráty na ziscích a krachování manufaktur. Do roku 1970 svou činnost ukončilo devět z původních čtrnácti azorských výrobců čaje, během následujících let zkrachovali další čtyři. Počátku 21. století se dočkala pouze společnost Chá Gorreana. Tento výrobce dodnes ze svých plantáží o rozloze 40 hektarů ročně vyprodukuje 40 tun kvalitního čaje.

(Lidé a Země 12/2007, upraveno)

8 Rozhodněte o každém z následujících tvrzení, zda jednoznačně vyplývá z výchozího textu (A), nebo ne (N).

	A	N
8.1 Ostrov São Miguel zabírá většinu celkové rozlohy portugalského souostroví Azory.	☐	☐
8.2 Zhoubná plíseň, která zničila pomerančovníky, byla na ostrov São Miguel zavlečena z Rio de Janeira.	☐	☐
8.3 Při první sklizni azorského čaje bylo sklizeno přesně o 2 kilogramy více zeleného čaje než čaje černého.	☐	☐
8.4 Od roku 1850 do počátku 21. století se roční produkce azorské společnosti Chá Gorreana snížila z původních 250 tun čaje na 40 tun.	☐	☐

1 bod

9 Která z následujících možností patří na vynechané místo (***** ve výchozím textu?

- A) po níž prodej čaje z Azor začal růst
- B) po níž prodej čaje z Azor nepřestal růst
- C) během níž prodej čaje z Azor začal klesat
- D) během níž prodej čaje z Azor přestal klesat

10 Které z následujících tvrzení o slovech tučně vyznačených ve výchozím textu není pravdivé?

- A) Pokud slovo *vedle* nahradíme slovem *kromě*, význam textu zůstane zachován.
- B) Pokud slovo *záhy* nahradíme slovem *brzy*, význam textu zůstane zachován.
- C) Slovo *nesporný* je v textu užito ve významu *nepochybný, nepopíratelný*.
- D) Slovo *první* je v textu užito ve významu *přední, nejvýznamnější*.

1 bod

11 Které z následujících tvrzení je pravdivé?

- A) Výchozí text popírá informaci, že ze všech čajovníkových plantáží pouze ty azorské leží v nadmořské výšce 150 metrů.
- B) Z výchozího textu vyplývá, že žádná z čajovníkových plantáží včetně těch azorských neleží v nadmořské výšce 150 metrů.
- C) Z výchozího textu vyplývá, že na světě neexistuje žádné místo, kde čajovníkové plantáže leží v nižší nadmořské výšce než na Azorách.
- D) Výchozí text popírá informaci, že na světě existuje alespoň jedno místo, kde čajovníkové plantáže leží ve vyšší nadmořské výšce než na Azorách.

12 Ve kterém z následujících úseků výchozího textu se vyskytuje přídavné jméno v 2. stupni?

- A) někdejší voják
- B) nastaly lepší časy
- C) tamější manufaktury
- D) zkrachovali další čtyři

max. 2 body

13 Rozhodněte o každém z následujících tvrzení, zda je pravdivé (A), nebo ne (N).

	A	N
13.1 Věta podtržená ve výchozím textu obsahuje dva přívlastky shodné.	☐	☐
13.2 Věta podtržená ve výchozím textu obsahuje podmět několikanásobný.	☐	☐
13.3 Věta podtržená ve výchozím textu obsahuje jedno příslovečné určení času.	☐	☐
13.4 Věta podtržená ve výchozím textu obsahuje jedno příslovečné určení místa.	☐	☐

1 bod

14 Které z následujících souvětí je zapsáno pravopisně správně?

- A) Nikdy jsem nezapoměl na to, jak nerozumě se Petr tenkrát zachoval.
- B) Nikdy jsem nezapomněl na to, jak nerozumě se Petr tenkrát zachoval.
- C) Nikdy jsem nezapoměl na to, jak nerozumně se Petr tenkrát zachoval.
- D) Nikdy jsem nezapomněl na to, jak nerozumně se Petr tenkrát zachoval.